

Täysistunto

Tiistai 25.3.2025 klo 14.00—16.32

3. Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi Hallituksen esitys HE 16/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, valtiovarainvaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, sivistysvaliokunnan, sosiaali- ja terveysvaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 45 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Sisäministeri Rantanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.00 **Sisäministeri Mari Rantanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsitte-
lyssä on hallitusohjelmaan perustuva esitys uudeksi rahapelilaksi. [Hälinää — Puhemies
koputtaa] Kyse olisi historiallisesta muutoksesta, jossa nykyinen Veikkauksen rahapelimo-
nopoly purettaisiin osittain ja meillä siirryttäisiin Tanskan, Ruotsin ja lähes koko muun Eu-
roopan tavoin toimilupaperusteiseen rahapelijärjestelmään. Uudessa laissa säädettäisiin ra-
hapelitoiminnasta ja sen valvonnasta. Uuden rahapelilain lisäksi esityksessä ehdotetaan
muutettavaksi 13:a lakia ja kumottavaksi kahden lain säännöksiä.

Hallitusohjelman ja tämän esityksen tavoitteena on torjua rahapelihaittoja sekä parantaa
rahapelijärjestelmän kanavointiastetta eli sitä osuutta pelaamisesta, mikä tapahtuu lailla
säädetyn ja valvotun järjestelmän puitteissa. Esityksen mukaisessa rahapelilaissa on haettu
tasapainoa rahapelihaittojen torjunnan ja toisaalta kanavointikykyä ja rahapelijärjestelmän
houkuttelevuutta tukevien elementtien välillä.

Esityksellä toteutetaan hallitusohjelman mukainen rahapelijärjestelmän uudistus, jolla
rahapelimarkkina avataan osittain kilpailulle. Rahapelien tarjoaminen olisi luvanvaraista,
ja niitä voisi toimeenpanna joko yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan nojalla.

Yksinoikeustoimilupa voitaisiin myöntää Suomen valtion määräysvallassa olevalle osa-
keyhtiölle, jonka toimialana on rahapelien toimeenpano. Käytännössä tämä tarkoittaisi
Veikkausta. Yksinoikeustoimiluvan nojalla saisi toimeenpanna raha-arpajaisia, veikkaus-
pelejä eli esimerkiksi lottoa sekä rahapeliautomaatti- ja kasinopelejä fyysisessä myyntika-
navassa. Veikkauksen tulisi maksaa valtiolle korvaus yksinoikeustoimiluvasta.

Rahapelitoimiluvan nojalla olisi mahdollista toimeenpanna vedonlyöntipelejä ja erilai-
sia nettikasinoilla yleisesti tarjolla olevia rahapelejä, kuten sähköisiä kasino- ja raha-auto-
maattipelejä. Hevos- eli totopelit kuuluisivat jatkossa vedonlyöntipeleihin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

Veikkaus voisi toimia myös kilpaillulla markkinalla. Veikkauksen yksinoikeustoiminta ja kilpailluilla markkinoilla oleva toiminta tulee kuitenkin eriyttää eri yhtiöihin saman konsernin sisällä.

Rahapelien tarjoamisessa käytettävien peliohjelmistojen toimittaminen edellyttäisi myös toimilupaa. Rahapeleissä saisi hyödyntää yksinomaan peliohjelmistotoimiluvan haltijoiden peliohjelmistoja, millä olisi merkitystä järjestelmän ulkopuolisen tarjonnan torjunnassa.

Yksinoikeustoimilupa olisi voimassa kymmenen vuotta. Kilpailulle markkinalle oikeutettava rahapelitoimilupa ja peliohjelmistotoimilupa olisivat voimassa enintään viisi vuotta. Rahapelitoimiluvan ja yksinoikeustoimiluvan haltijat maksaisivat rahapelitoiminnastaan 22 prosentin arpajaisveron.

Laissa säädettäisiin toimilupamenettelyn lisäksi myös rahapelaamisen ikärajasta, pelitilistä, tunnistautuneena pelaamisesta sekä peliostoista ja pelaamista koskevista rajoituksista. Laki sisältää myös säännökset markkinoinnista, kielletyistä markkinointikeinoista ja tavoista, markkinoinnin yhteydessä annettavista tiedoista, sponsoroinnista sekä suoramarkkinointikiellosta. Esityksessä toteutetaan hallitusohjelmassa mainittu mahdollisuus hankkia kaiken laillisen tarjonnan kattava pelaamisen esto yhdeltä alustalta.

Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä yksinoikeusjärjestelmämme ulkopuolella pelataan vuosittain useilla sadoilla miljoonilla euroilla. Tästä säännellyn ja valvotun järjestelmän ulkopuolella pelaamiseen käytetystä rahasta suurin osa tulee pieneltä joukolta pelaajia, joilla vakavien haittojen syntymisen todennäköisyys on hyvin suuri. Esityksen tavoitteena onkin rakentaa toimiva rahapelijärjestelmä tilanteessa, jossa nykyinen yksinoikeusjärjestelmä ja sen tarkoitus on vaarassa menettää merkityksensä verkkorahapelaamisen voimakkaan lisääntymisen ja järjestelmän ulkopuolisen pelaamisen johdosta. Tilannetta haastaa edelleen se, että yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolista pelaamista edistämään pyrkivät rahapeliyhtiöt saattavat pitkälti välttää nykyisessä laissa säädetty seuraamukset. Nykyisessä rahapelijärjestelmässä havaitut haasteet edellyttävät kiireellisiä toimia.

Arvoisa puhemies! Tuon esille, että rahapelien markkinointi ja uusien luvallisten rahapelitoimijoiden markkinoille tulo voivat johtaa riskiin rahapelihaittojen lisääntymisestä. Uudistus voisi siirtää jonkin verran rahapelaamista sähköiseen kanavaan ja korkeamman riskin sisältävien rahapelien pelaamiseen, mutta uudistus antaa kuitenkin mahdollisuuden ulottaa sääntely valtaosaan rahapelaamista ja tätä kautta vaikuttaa myös pelihaittoihin nykyistä laajemmin.

Esityksessä on pyritty löytämään käytännössä toimiva tasapaino rahapelihaittojen torjuntatavoitteen ja kanavointiasteen parantamisen välille. Jos tavoitteena olisi pelkästään rahapelien torjunta, olisi sääntely korostuneen tiukkaa erityisesti tarjonnan ja markkinoinnin osalta. Ainoastaan kanavointiasteen maksimoimiseen pyrkivä sääntely olisi puolestaan näiltä osin mahdollisimman sallivaa. Nykyisessä rahapelijärjestelmässä havaitut haasteet edellyttävät vastaamista molempiin tavoitteisiin, jotta säännellyn markkinan suhteellinen osuus kasvaisi nykytilanteeseen verrattuna ja olemassa olevaa rahapelikysyntää voitaisiin ohjata valvottuun tarjontaan.

Toimiluvan haltijoiden tulee kantaa vastuunsa toiminnan aiheuttamista rahapelihaittoista. Haittojen torjumiseksi toimiluvan haltijoille esitetään asetettavaksi huolenpitovelvollisuus. Velvollisuuden täyttämiseksi toimiluvan haltijoiden tulee paitsi jatkuvasti seurata ja arvioida asiakkaidensa pelikäyttäytymistä myös tarvittaessa puuttua siihen. Viranomainen voisi määrätä seuraamusmaksun tai kieltää rahapelin toimeenpanon, jos velvollisuutta lai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

minlyödään. Toimiluvan haltijoiden tulee myös tarjota pelaajille mahdollisuus asettaa itselleen rajoituksia pelaamiseen. He voisivat toimenpiteissään huomioida erityisesti nuoret aikuiset ja esimerkiksi asettaa heille erityisiä rajoituksia.

Rahapelijärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan valvontaviranomaiselle monipuolisia toimivaltuuksia. Lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi laissa säädettäisiin hallinnollisista seuraamuksista, joita olisivat muun muassa rahapelien toimeenpanon ja markkinoinnin kieltäminen, toimiluvan peruuttaminen sekä rikemaksu ja seuraamusmaksu. Lisäksi rahapelilaissa säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön tehtävästä seurata, tutkia ja arvioida rahapeleistä aiheutuvia haittoja. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos toimeenpanisi tehtäviä. Pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen voitaisiin myöntää valtionavustusta.

Arvoisa puhemies! Lakien on pääosin tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alusta, jolloin uusi rahapelitoiminta voisi käynnistyä. Toimilupamenettelyä koskevat säännökset tulisivat voimaan kuitenkin jo vuoden 2026 alusta lukien. Tämä tarkoittaisi sitä, että toimilupia voisi hakea jo vuoden 2026 alusta lukien.

Esityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta olennaista on, että järjestelmän ulkopuolelle suuntautuva rahapelipelaaminen vähentyy, mikä mahdollistaisi rahapelihaittojen torjuntatoimenpiteiden kohdistumisen nykyistä suurempaan osaan rahapelaamista.

Koska kyseessä on merkittävä kokonaisuudistus, pidän tärkeänä, että uudistuksen käytännön vaikutuksia hallitusohjelmataavoitteisiin nähden seurataan ja arvioidaan voimaantulon jälkeen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

14.09 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Lämmin kiitos edustajakollegoille. Kiitos sisäministeri Rantaselle odotetusta esityksestä. Hallitusohjelman mukaan meidän rahapelijärjestelmää nyt uudistetaan ja sitä avataan lisenssimallilla kilpailulle. Iso lainsäädäntöhanke on nyt valmistunut, ja sen myötä uudistamme siis rahapelijärjestelmäämme 2020-luvulle. Itse asiassa hieman haluaisin tätä aikataulua vielä haastaa: vuosi 27, kun tämän pitäisi tulla voimaan, on mielestäni aika kaukana. Sitä voisi eduskuntakäsittelyssä ehkä vielä arvioida.

Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on ehkäistä ja vähentää rahapelihaittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta. Kysymys kuuluu kuitenkin, kuinka hyvin näissä molemmissa esityksellä lopulta onnistutaan. Tätä on syytä vielä huolellisesti eduskuntakäsittelyssäkin mielestäni arvioida.

Nyt siis Veikkauksen yksinoikeus rahapelien järjestämiseen päättyy vedonlyöntipeleissä ja verkossa pelattavissa raha-automaatti- ja kasinopeleissä. Nämä pelit avataan siis kilpailulle. Veikkaukselle jää yksinoikeus arvontapeleihin, kuten lottoon, raaputusarpoihin sekä fyysisiin rahapeliautomaatteihin ja kasinopeleihin. Vastaavan kaltaiseen yksinoikeuden ja kilpaillun lisenssimarkkinan yhdistävään rahapelijärjestelmään on aikaisemmin siirtynyt esimerkiksi naapurimaassamme Ruotsissa ja monissa Euroopan maissa.

Digitalisaatio ja sen myötä pelaamisen siirtyminen Esson baareista ja toto-luukuilta nettiin ovat muuttaneet pelaamista pysyvästi ja merkittävästi. Aikanaan Suomessa harattiin vastaan, kun yksikätisistä siirryttiin nettiversioihin. Vastaan haraaminen ei hyödyttänyt ketään muuta kuin niitä, jotka nettipelejä ryhtyivät tarjoamaan, ja valitettavasti myös nyt muunkin nettipelaamisen kohdalla olemme pahasti myöhässä. Emme ole eläneet enää pit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

kään aikaan maailmassa, missä omaa yksinoikeustoimijaa rajusti reguloimalla olisi aidosti voitu vastata pelihaittoihin — näin on uskoteltu, ja minun mielestäni on oltu väärässä. Tällä tavalla toki pelaaminen ja pelituotot on saatu ajettua, ainakin osittain, tehokkaasti ulkomaisille toimijoille. Hyvä, että nyt tämä uudistus vihdoinkin tehdään.

Nyt siis kilpaillun markkinan toimiluvan voi saada muun muassa vedonlyöntiin ja sähköisiin kasinopeleihin. Myös hevos pelaaminen siirtyy kilpailtuun lisenssimarkkinaan muun vedonlyönnin tavoin. Pidän, arvoisa puhemies, välttämättömänä, että tämänkin ratkaisun jälkeen suomalaisen hevoskasvatuksen ja ennen muuta ainutlaatuisen oman suomenhevosemme tulevaisuus ja myös urheilun rahoitus ja tulevaisuus turvataan.

Minun huoleni tässä esityksessä kuitenkin kohdistuu hivenen edelleen pelihaittoihin. Uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Olen yrittänyt selvittää itselleni, kuinka tehokkaasti tässä uudistuksessa tapahtuu näin. Onko tässä aidosti löydetty sääntelyratkaisu, jossa rahapeli haittoja torjuva sääntely on tasapainossa sen kanssa, että rahapeliyrietykset haluavat hakea lisenssiä ja että nettipelaaminen ohjautuisi tänne sääntelyn pelitarjontaan? Rahapeli haitat eivät ole vain pelaajan ongelma, vaan ne vaikuttavat myös hänen läheisiinsä ja koko yhteiskuntaan.

Meillä on aina korostettu pelihaittojen ehkäisyä ja vähentämistä. Kuinka hyvin siinä on onnistuttu, sitä varmasti tullaan arvioimaan jälkikäteen. Se on kiistaton tosiasia, että pelihaitat ovat monelle vakava ongelma. Korjaantuuko se tällä uudistuksella, se on kysymysmerkki. Onko esityksen tämä niin sanottu kanavointi — eli se, miten ihmiset saadaan ohjattua säännellyn pelaamisen piiriin — tehty tätä tukevaksi, vai onko kanavointiasteen nostamiseksi valittu kuitenkin sellaisia keinoja, jotka voivat lisätä pelaamista ja siirtää pelikulutusta haitallisempiin peleihin? Tätä olen pohtinut, ja sen arviointi on tehtävä huolella nyt lain käsittelyn yhteydessä eduskunnassa. Rahapeli haittojen ehkäisy ja vähentäminen on kuitenkin tämän rahapelilain keskeisin tavoite. Tanskassa rahapeliongelmat kuitenkin kaksinkertaistuivat, ja sitäkin kannattaa hieman katsoa.

Itse pidän myönteisenä kuitenkin sitä, että pelaamisen markkinointia järkeistetään ja salitaan myös mainonta urheilussa. Urheilumaailma on jo tänä päivänä globaali, ja sen säännöillä pitää Suomessakin elää. Tämä hyvin hoidettuna voi osaltaan vahvistaa myös meidän urheilun ja liikunnan rahoitusta. On jopa arvioitu, että tämä uudistus voisi tuoda liikunnalle ja urheilulle vuositason jopa 60 miljoonaa euroa markkinarahaa tai mainos rahaa. Ja ei hän siinä, arvoisa puhemies, ole ollut järjen häivää, että globaalissa, digitaalisessa maailmassa — missä me väistämättä elämme ja olemme eläneet jo pitkään — suomalaiset viranomaiset ja Poliisihallitus ovat olleet esimerkiksi Kalle Rovanderin kimpussa hänen ulkomailla käyttämänsä Unibet-lippiksen takia. Tervetuloa siis 2020-luvulle.

Uudistus on väistämätön, välttämätön ja tärkeä, ja se olisi pitänyt tehdä jo paljon aiemmin, sillä siinä lopulta suomalainen olisi voittanut. Kiitos, että tämä esitys on nyt eduskunnassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Halukkaat edustajat voivat pyytää minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä. [Pauli Kiuru: Tämä puheenvuoron varaus ei nyt aktivoidu tästä!] — Selvä, yritetään myöhemmin uudelleen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

14.16 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): No, nyt taitaa olla! Pieni viive. [Naurua — Eduskunnasta: Kannustimet toimivat!] — Tämä pelikone ei toimi. — Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Kauan odotettu, tärkeä hallituksen esitys. Tässä yhdistyy monta asiaa: uhkapeleihin liittyvät haitat mutta myös valtiolle tulevat tulot.

Ministeriltä haluaisin vielä kysyä näihin pelihaittoihin liittyvistä asioista. Tietojeni mukaan 2,2 prosenttia pelaajista kulutti puolet eli 50 prosenttia rahapelaamisen kokonaiskulutuksesta. Eli siellä on ikään kuin tosi tiukka ydin, kovien pelaajien ryhmä, ja voisi myös olettaa, että heillä näitä haittoja kaikkein eniten on. 20 prosenttia tutkituista kertoi, että vähintään yhdellä läheisellä on ollut ongelmia rahapelaamisessa. Eli nyt kysymykseni lähinnä kuuluu: Miten tätä seurantaa tehdään näiden ongelmakäyttäjien osalta? Ja onko vielä mahdollisesti joitain muita keinoja [Puhemies koputtaa] otettavissa käyttöön tämän uudistuksen jälkeen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

14.17 **Rami Lehtinen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille tästä esityksestä. Nykypäivään on pakko tehdä muutoksia, koska vanha malli ei toimi.

Yhden asian haluaisin nostaa esiin. Tässä uudistuksessa edelleen kielletään kansallisesti esimerkiksi somevaikuttajia mainostamasta rahapelejä, mutta niiden osalta ongelma on edelleenkin todellinen. Nimittäin useat suomalaiset somevaikuttajat ovat muuttaneet Viroon, missä he saavat vapaasti mainostaa rahapelejä. Toisin sanoen mainokset pomppivat herkästi aikuisille mutta myöskin lapsille ja alaikäisille. Arvoisa ministeri, tämä ongelma on todellinen, ja kysyisin: Onko asian suhteen tehtävissä mitään konkreettisia toimia? Olisiko esimerkiksi mahdollista EU-tasolla kieltää tai säätää joitakin rahapelaamiseen liittyviä toimia, joilla kitkettäisiin rahapeliongelmia koko EU:n alueella ja joilla erityisesti voitaisiin vaikuttaa näiden somevaikuttajien haitalliseen toimintaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

14.18 **Paula Werning sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hevosala on tehnyt vastuullisen ratkaisun siirtyä valtion edellyttämällä tavalla lisenssijärjestelmään, ja pitkän aikavälin tavoitteena on irtautua merkittävästi valtion tuesta. Suomen Hippos ry ja ATG perustavat Suomeen veronsa maksavan peliyhtiön, jonka tarkoitus on turvata raviurheilun tulevaisuus ja sen noin 6 000 suoraa työpaikkaa. On kuitenkin tärkeää ymmärtää, että tämä uusi peliyhtiö ei tuota merkittäviä tuloja heti vaan vasta muutaman vuoden kuluessa. Tämän vuoksi valtion tulisi turvata alan rahoitus ylimenokaudella 2027—2030. Tanskassa vastaavassa tilanteessa siirtymäkausi oli viisi vuotta pysyvällä tuella, ja tämän jälkeen sitä sitten vähennettiin asteittain. Tiedän, että hevosala on valmis kantamaan vastuunsa ja rakentamaan kestävä rahoitusmallin, mutta siirtymävaihe on hoidettava hallitusti. Toivonkin, esittelevä ministeri, että huomioitte siellä valmisteluvaiheessa tämän siirtymäkauden rahoitustarpeen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

14.19 **Petri Honkonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin iso uudistus, iso muutos, suomalaiseen yhteiskuntaan on nyt tässä käsillä. On aivan selvää,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

että Veikkauksen monopoli on tullut tiensä päähän, ja mielestäni on aivan oikea suunta, että tämä holtiton ja oikeastaan hallitsematon rahapelitarjonta ulkomailta tuodaan nyt niin sanotusti järjestelmän piiriin ja tällä toimilupasääntelyllä nyt sitten tätä pyritään myöskin oikealla tavalla valvomaan.

Mielestäni tässä on nyt kyllä vielä arvioitavia seikkoja, kuten tässä edellä kuulumme, se, kuinka näitä rahapelihaittoja pystytään todella ehkäisemään. Tässä nykytilassahan on ollut hiukan epätasapainossa se, että Veikkausta on valvottu todella tiukasti ja sitten tätä muuta pelitarjontaa ei ollenkaan. Olennaista tietysti on, että tässä on se tasapaino, että tämä järjestelmä on myöskin tasapuolinen ja näitä haittoja pystytään ehkäisemään, ja ennen kaikkea näitä rahoja ei valu enää ulkomaille [Puhemies koputtaa] vaan että tästä sitten, kun haitat jäävät Suomeen, myöskin raha jää Suomeen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

14.20 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puheenjohtaja! [Juho Eerola: Puhemies!] On tärkeää, että tätä lähdetään uudistamaan. Nähdäkseni suomalaisessa politiikassa turhankin pitkään katsottiin paljon ikään kuin Veikkauksen edun näkökulmasta, kun olennaista on löytää sellainen sääntely, jolla hillitään näitä ongelmia, joita rahapelaamiseen aina liittyy, ja toisaalta huolehditaan, että se kaikki saadaan mahdollisimman kattavasti sääntelyn piiriin ja sieltä sitten näitä vero- ja muita tuloja saadaan valtion kassaan.

Olennaista on silti hyvin tarkkaan nyt käydä tämä ensinnäkin läpi valiokunnissa ja toisaalta sitten valmistautua seuraamaan, miten hyvin tämä haittojen hillintä tapahtuu, kuinka hyvin saadaan sääntelyn piiriin asiat toimimaan ja miten esimerkiksi nimenomaan markkinoinnin sääntely sitten varmasti toimii.

Lisäksi toisin tässä yhteydessä esiin sen, että edelleen meillä on maailman mitassa se suhtautuminen näihin pelikoneisiin hyvin löperöä. Kyllä ne pitäisi saada niihin peliluoliin aivan erikseen, kokonaan pois sieltä ihmisten saatavilta. Tämä näyttää siis ulkomaalaisen silmiin, vierailevan ihmisen silmiin, ihan absurdilta, miten meillä on ikään kuin kasinot työnnetty about joka kauppaan. Tämä on sellainen asia, josta kyllä toivoisin, että siihen kiinnitetään huomiota jatkossa ja tiukennetaan sääntelyä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Furuholm, olkaa hyvä!

14.22 Timo Furuholm vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On kaikin puolin perusteltua tehdä tämä uudistus, kun tiedämme, mikä tämä Veikkauksen tosiasiallinen monopoli tällä hetkellä rahapelijärjestelmässämme on. Tietenkin tavoitteena tässä on saada nämä ulkomaiset, netissä toimivat yhtiöt tämän lisenssijärjestelmän piiriin, ja sitten tullaan juuri tähän edellä mainittuun tasapainokysymykseen siitä, miten ne saadaan sinne lisenssijärjestelmään niin, etteivät nämä rahapelihaitat kasva. Sen takia minä painotan sitä, mitä tässä edellä oleva puhujakin sanoi, että nyt valiokuntakäsittelyssä pitää kyllä kaikki mahdolliset rönsyt tutkia todella tarkkaan, puhutaan sitten bonuksista, nuorten pelaamisesta, tämmöisistä universaaleista kulutusrajoista tai muusta, että saataisiin sitä oikeata tasapainoa.

Nyt tässä on selkeä uhka, että kun tämä markkinointi esimerkiksi räjähtää käsiin, niin samalla pelaaminen kasvaa ja ne haitat tulevat kasvamaan. On tietenkin ymmärrettävää, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

urheilusponsorointikin tästä varmasti hyötyy, mutta sitä, mikä on se hinta, pitää nyt arvioida tarkkaan. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Ollikainen, var så god.

14.23 Mikko Ollikainen r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Täytyy myöntää, että kuuluin vielä viisi vuotta sitten siihen joukkoon, joka oli sitä mieltä, että tulee olla yksinoikeusjärjestelmä Suomessa, mutta noin viisi vuotta sitten muutin mieleni, ja just tämä tilanne muutti sitä aika paljonkin sitten. Digitalisaatio teki sen, ja näen nyt, että tämä esitys on oikein hyvä. Monopoli on tullut tiensä päähän. Tämän mukaan nyt sitten edetään, ja mielestäni tämä ehdotus on oikein hyvä.

Den här lagstiftningspropositionen som har kommit hit tycker jag är riktigt bra och balanserad. Vi är konkurrenskraftiga på ett bättre sätt också i framtiden, och det är bra. Men skadeverkningar kan komma, och att man följer upp dem är väldigt viktigt.

Tässä haluan nostaa esille myös sen, että esimerkiksi mediakentille voi olla nyt suuri etu, että avataan tämä laki. Se on hyvä asia.

Mutta koskien näitä lisenssimarkkinoilla toimivia: montako uutta toimijaa te näette, jotka voisivat tulla nyt Suomeen operaattoreiksi ja jotka ovat vastuullisia? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

14.24 Juha Hänninen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Pelihaitat ovat vakava yhteiskunnallinen ongelma. Pieni joukko pelaajista tuottaa suuren osan pelituloista mutta samalla myös suuren osan inhimillisestä kärsimyksestä. Meidän on otettava nämä haitat tosissamme. Veikkauksen yksinoikeus ei ole enää riittävä keino hallitsemaan näitä ongelmia.

Uusi rahapelilaki siirtää meidät yksinoikeusjärjestelmästä lisenssijärjestelmään, joka yhdistää vastuullisuuden ja markkinoiden valvonnan. Uudessa laissa asetetaan selkeät rajat kaikille toimijoille — hyvä niin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen.

14.25 Mira Nieminen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nykyinen rahapeli-järjestelmä on tosiaan rakentunut pitkälle Veikkauksen monopolin varaan, ja nyt edessä on iso muutos, ja tosiaan meidän on elettävä tässä ajassa. Tämä järjestelmä on vuosikymmenten ajan ohjannut meidän rahapelaamista ja samalla tuottanut merkittäviä varoja yhteiskunnan eri toimijoille, ja sillä on ollut tärkeä rooli. Internetin ja kansainvälisten peliyhtiöiden myötä suomalaiset pelaavat yhä enemmän kuitenkin ulkomaisilla sivustoilla, jotka eivät ole kansallisen sääntelyn ja verotuksen piirissä. Tämä tarkoittaa, että valtion menettämien verotulojen lisäksi myös rahapelihaittojen ehkäiseminen on nykyisellään vaikeampaa.

Sen vuoksi tosiaan hallitus nyt tätä esitystä esittää — ja kiitos siitä ministerille. Uudistuksen myötä nyt ulkomaiset peliyhtiöt voivat hakea toimilupaa ja toimia myös laillisesti Suomessa, ja tämä toisi sitten myös näitä verotuloja Suomeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

Uusi rahapelilaki pyrkii tasapainottamaan taloudelliset intressit ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin. Kysynkin: miten nyt varmistetaan, että järjestelmä on läpinäkyvä, reilu ja ennen kaikkea turvallinen käyttäjille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

14.26 **Saku Nikkanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tosiaan historiallinen uudistus ja muutos meillä on käsillä, kun pitkään rahapelimarkkinoita Suomessa monopoliasemastaan hallinnut Veikkaus on nyt sitten osittain tämän asemansa menettämässä — jos näin voi sanoa. Tätä kehitystä on tietysti edesauttanut paljon se, että Veikkaus itse on myös hyvin vahvasti sitä mieltä, että tähän lisenssijärjestelmään kuuluu mennä, ja hyvä niin, koska tosiaan aika on ajanut vanhan järjestelmän ohi jo voisi sanoa aikaa sitten ja nyt on viimeistään korkea aika Suomessakin tähän uudistukseen lähteä.

Tässä on hyviä puheenvuoroja ollut siitä, miten meidän tulee tavallaan varmistaa se, että ne haitat pystytään pitämään mahdollisimman pieninä mutta sitten hyödyt myöskin samaan aikaan mahdollisimman suurina. Tässä tietysti tulee nousemaan käsittelyssäkin tämä kanavointiaste erittäin suureen merkitykseen, ja tavallaan tämän tasapainon löytäminen tulee olemaan vielä valiokuntakäsittelyssä varmasti varsin merkittävässä roolissa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

14.27 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on käytetty minusta kauttaaltaan hyviä puheenvuoroja ja tuettu tätä hallituksen esitystä siltä osin, että nähdään, että aika on mennyt tämän nykyjärjestelmän ohi.

Tuossa pitempi puheenvuoro edustaja Heinosenkin osalta oli aika kattava ja hyvä, ja minusta ne kaksi huolta olivat myös aiheellisia: se, venyykö tämän toteuttaminen nyt liian pitkälle, koska mitä pidemmälle mennään — nyt kun tätä on odotettu jo aika pitkään — niin sitä enemmän me menetämme verotuloja myös tästä. Toinen huolihan tietenkin meillä aika yhteinen täällä tuntuu olevan, ja se on aiheellinen: nämä rahapelaamisen haitat, miten me kykenemme uudessa järjestelmässä mahdollisimman hyvin niitä haittoja torjumaan. Kysymyshän on inhimillisesti aika isosta kysymyksestä. Meillä on pieni joukko ihmisiä, jotka ovat suurissa ongelmissa tämän pelaamisen kannalta, mutta tämä nykyjärjestelmä joka tapauksessa on tullut tiensä päähän.

Tämä digitaalisuus ja pelaamisen siirtyminen nettiin on semmoinen, että me emme kykene sitä kontrolloimaan, ja tämä on ainoa järkevä tapa hoitaa tämä. Sen takia itsekin näen, että tämä esitys on sinänsä perusteellinen ja hyvä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

14.28 **Aino-Kaisa Pekonen vas** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, herra puhemies! Kiitos myöskin ministerille tämän asian esittelystä, erittäin selkeästi esitelty. Tässä on todella kysymys merkittävästä kokonaisuudistuksesta, ja totta lienee se, että Veikkauksen monopoli on jo murtunut ja tälle järjestelmälle pitää nyt tehdä jotain.

Mutta haluaisin vielä korostaa pelihaittojen ehkäisyä, joka on noussut hyvin tässä salikeskustelussa esiin. Kun yritin tuota hallituksen esitystä lukea, niin en ole ihan varma, vakuutuinko niistä keinoista, joilla nyt pelihaittoja ollaan suitsimassa. Huoleni on, että tässä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

tulee myöskin niin monenlaista pelaamista, että pelihaitat voisivat jopa lisääntyä. Toivoisin, että nyt tässä valiokuntakäsittelyssä, eduskuntakäsittelyssä, eri valiokunnissa erityisesti kiinnitettäisiin huomiota pelihaittoihin ja niiden ehkäisyyn.

Haluan osoittaa tukeni myöskin edustaja Harjanteen nostamalle esitykselle siitä, että pelikoneita pitäisi suitsia ja poistaa. Olen ihan samaa mieltä siitä, että nuo pelikoneet eivät kuulu sinne jokaisen ruokakaupan aulaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Jukkola, olkaa hyvä.

14.30 Janne Jukkola kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ja kiitos ministerille tämän lain esittelystä ja tuomisesta tänne eduskuntaan.

Suomalainen urheilukulttuuri perustuu reilun pelin periaatteelle, jossa jokaisella urheilijalla ja joukkueella on tasavertaiset lähtökohdat ja jossa kaikki yrittävät parhaansa. Tämä ei ole vain urheilun ihanne vaan kansallinen arvo, johon liittyvät luottamus, rehellisyys ja urheilun ilo.

Kuitenkin kun rahapelimarkkinat avautuvat kansainvälisille toimijoille, tuo se mukanaan myös merkittäviä riskejä, erityisesti urheilumanipulaation uhan. Urheilumanipulaatio voi vakavasti horjuttaa kilpailun reiluutta ja urheilun luotettavuutta. Meillä on jo nyt esimerkkejä siitä, miten vakava uhka tämä on. Siksi on välttämätöntä, että lainsäädäntöä tarkennetaan urheilupetoksen osalta, vedonlyöntikohteiden sääntöjä tiukennetaan ja rahapeliyhtiöille asetetaan velvoitteet tiedonvaihtoon [Puhemies koputtaa] sekä tapahtumien raportointiin. Arvoisa ministeri, [Puhemies koputtaa] ottaen huomioon urheilumanipulaation kasvavat riskit voimmeko odottaa, että hallitus ryhtyy toimiin ja tuo esiin konkreettisia lainsäädäntömuutoksia, [Puhemies koputtaa] jotka turvaavat suomalaisen urheilun reiluuden ja luotettavuuden?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan edustajia minuutin aikarajasta. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

14.31 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten tässä nyt on moni edustaja jo ennen minuakin sanonut, niin tämä uudistus on välttämätön. Sanon ”välttämätön” lähinnä siksi, että nämä meidän aikamme haasteet ovat kovasti erilaiset kuin menneinä vuosikymmeninä. Eli internetin myötä laajentunut kansainvälinen kilpailu ja yhä kasvaneet rahapelihaitat tietyillä ihmisillä eivät käytännössä anna mitään muuta mahdollisuutta kuin tehdä tämä uudistus.

Mutta se, mistä minä itse kannan ehkä eniten huolta, on se, mikä on tämän Oy Tippaus Ab:n perintö, millä nimellä tämä aikaisemmin tunnettiin. Eli aikanaanhan tämä toiminta perustettiin lähinnä urheilu- ja nuorisotyötä varten ja sillä sitä sitten rahoitettiin. Toivon, että jatkossakin tämä sama rahoitus turvataan. Nyt näyttää siltä, että kun tämä sponsorointi sitten kenties yleistyy, niin on saatavissa jopa suurempia rahavirtoja kuin aikaisemmin, mutta huolehditään myöskin sitten siitä, että se menee muillekin kuin niille terävimmille huipuille, sinne nuorisotyöhön myös.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

14.32 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin täällä on todettu, tämä on historiallinen uudistus ja perusteltu uudistus. Ja kun kollegoiden hyviä puheenvuoroja olen tässä kuunnellut, niin minusta ne kaksi keskeisintä asiaa, joihin tässä nyt eduskunnan kannattaa keskittyä, ovat todella tämä kanavointiaste ja sitten pelihaittojen ehkäiseminen.

Kanavointiasteessahan kysymys kuuluu, että silloinhan tämän järjestelmän pitää olla sellainen, että toimijoilla on intressi hakea lisenssiä ja pelaajilla on intressi pelata lisenssin omaavissa pelijärjestelmissä, ja tämä tulee huolehtia tässä lainsäädännössä.

No mitä tulee sitten näihin pelihaittoihin, niin varmasti tässäkin on syytä tarkkaan katsoa, ovatko ne toimenpiteet, joita tässä lainsäädännössä esitetään, tosiasiallisesti sellaisia, että voimme myös tämän puolen kunnialla hoitaa. Mutta yhtä kaikki, pidän tätä tärkeänä uudistuksena ja toivon, että eduskunta tässä huolellista työtä tekee ja sen pohjalta maahan säädetään laki, joka tästä eteenpäin sitten toimii tässä muuttuvassa tilanteessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lintilä, olkaa hyvä.

14.34 **Mika Lintilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Olin Hippoksen puheenjohtajana aikoinaan laittamassa yhteen näitä kolmea peliyhtiötä: Raha-automaattiyhdistys, Veikkaus ja Fintoto. Silloin jo tunnistettiin ja tunnustettiin tämä tilanne. Silloinhan se tehtiin EU-paineesta monopolijärjestelmää kohtaan, mutta tämä on selkeä, hyvä jatkumo. Pakettihan on laaja, äärettömän laaja.

Ja sitten ratkaisevaa tässä tulee olemaan nyt tämän lain tulkinta ja erityisesti sen valvonta: kuinka sitä valvotaan. Lain tavoitteet tullaan saavuttamaan vain, mikäli viranomaisten valvonta kohdistuu ennen kaikkea laittoman tarjonnan valvontaan. Mikäli käy niin, että valvonta kohdistuu vain lisenssijärjestelmän sisällä oleviin yhtiöihin, silloin me menetetään koko tämä työ, jota tässä lailla on tavoiteltu. Eli voisiko sanoa viestinä tulevalle valvonnalle näin, että keskitytään nimenomaan siihen, mikä ei ole näkyvillä olevaa pelaamista, koska muuten me vesitetään tämä laki kokonaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

14.35 **Atte Harjanne vihr** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Nostan tässä vielä pikkuisen vaikeuskerrointa ja tuon yhden huomioitavan asian, jota tässä on varmaan hyvä tämän keskustelun ja käsittelyn yhteydessä kanssa miettiä. Se on se, että meillä ehkä on uusia uhkapelaamisen muotoja, jotka ovat aika vaikeasti määriteltäviä. Erilaisissa tietokone-, konsoli- ja kännykkäpeleissä on tämmöisiä loot boxeja ja tämäntyyppisiä mekanismeja, jotka itse asiassa noudattelevat ikään kuin uhkapelilogiikkaa. Siitä on tutkimusnäyttöä, että nämä ovat ongelmallisia ihmisille, joilla on vaikka rahavaikeuksia. Nämä voivat johtaa velkaantumiseen.

Olen varma siitä, että Suomen ei kannata ruveta päättämään, mitä pelejä kukakin saa pelata Pleikkarillaan tai koneellaan, mutta tässä ehkä sinne EU-säätelyyn katsoisin ja muutenkin miettesin, miten tätä taklaa, koska tämä ongelma koko ajan tavallaan tulee hankalammaksi, kun ei puhuta enää vain yhdessä fyysisessä tilassa olevista koneista, vaan itse asiassa uhkapelaamisen logiikka levittäytyy aika moneen muuhunkin viihteeseen. Tätä kannattaisi myös tässä valiokuntakäsittelyn aikana pohdiskella, vaikka siihen ei ehkä suoraan tässä nyt ratkaisua löydetäkään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Skinnari, olkaa hyvä.

14.36 **Ville Skinnari sd** (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Iso uudistus, jättimäinen paketti, ja edustaja Heinonenkin piti niin hyvän vastuullisuuspuheen — erittäin sosiaalidemokraattisen sellaisen — että en enää puhu vastuullisuudesta, mutta puhun siitä, mikä tässä on sitten Suomen etu pitkällä aikavälillä.

Arvoisa ministeri, tietysti tässä on ollut vaikeuksia: muun muassa lupamenettelyt ovat kestäneet Suomessa niin kauan, että me olemme menettäneet tuloja. Ja omistaja-arvosta me olemme tänään aika vähän täällä jostain syystä puhuneet, koska siitäkin on kysymys, miten suomalainen voittaa myös omistajana jatkoa ajatellen. Miten edunsaajat, liikunta, urheilu, kulttuuri, järjestöt tänä leikkausten aikakautena — miten tämä uudistus turvaa ne kunnissa ja alueilla? Miten hevosurheilu, miten ravi-infra maakunnissa? Miten Suomi valmistautuu siihen, että koko Suomi pysyy pystyssä? Ja miten tässä laskevassa markkinassa sitten tehdään mahdollisimman hyvää tulosta myös suomalaisella osaamisella, niin että suomalaisetkin peliyhtiöt menestyvät?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

14.37 **Ville Vähämäki ps** (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Tämä on hyvä uudistus, jolla on toki hiukan vastakkaisia tavoitteita: Toisaalta halutaan lisää kanavointia, halutaan lisää tuloja, lisenssituloja valtiolle, jotta yleishyödylliset yhdistykset — liikunta, tiede ja taide — saavat tuloja. Sitten taas toisaalta halutaan suojella kansalaisia, ehkäistä sosiaalisia ja taloudellisia haittoja, peliongelmia.

Laki on hyvä, mutta niin kuin edustaja Lintilä tässä totesi, kyllä se lain tulkinta ja lain valvonta tulee jatkossakin olemaan keskeinen tekijä, jolla tähän lakiin saadaan oikeasti vaikuttavuutta.

Nostan sitten vielä esille sen, että meillä on Suomessakin lukuisa joukko vedonlyöntiammattilaisia ja heidänkin tilanteensa täytyy jotenkin tässä uudistuksessa huomioida. Se, että kyllin monta yhtiötä hankkisi Suomesta lisenssin, on kaikille etu. Ja sitten myöskin: jos vedonlyöntiammattilaisten tulot ovat jatkossa ansiotuloja, niin voivatko tappiot olla [Puhemies koputtaa] vähennyskelpoisia joissain tilanteissa, jos pelataan lisenssittömille toimijoille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.38 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin aika on ajanut vanhan järjestelmän ohi, ja nyt ministeri toi ansiokkaasti hyvällä esitellyllä uuden lakiesityksen eduskuntaan — erittäin hyvä asia. Ainoa keino näiden kansainvälisten peliyhtiöiden saamiseen mukaan tähän vastuunkantoon on juuri tämä lisenssijärjestelmä.

Sitten tässä keskustelun aikana olen kuullut monta huolestunutta puheenvuoroa siitä, miten näitä haittoja saadaan kuriin. No, absoluuttisen varmasti kaikkea ei saada kuriin, se on ihan selvä asia. Voisi sanoa pelkistetysti, että jos joku haluaa hävitä rahansa jossakin kasinolla, vaikka nyt Euroopan kasinolla, niin siitä vaan. Millä sen voi estää, kun maailma on vapaa? Aivan varmasti löytyy kymmeniä muitakin keinoja, millä keinoin rahansa voi uhkapelissä hävitä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

Mutta sanoisin tässä asiassa niin, että tämä on hyvä laki valvottuna ja sitten reagoidaan, jos aikanaan tarvetta tulee. Varmasti jonkunnäköinen muutos tähänkin lakiin tulee ihan lähiaikoina, heti sen tultua voimaan.

Toivon, arvoisa puhemies, että tämä laki käsitellään ripeästi ja tulee voimaan heti, että saataisiin tämä asia ajan tasalle. Jälkeen ei kannata jäädä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

14.40 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On ollut miellyttävää kuunnella, että tässä aika vaikeassa mutta yhteisessä kysymyksessä on näin laaja yhteisymmärrys oppositiosta sekä hallituspuolueista, salin kaikilta laidoilta. Mielestäni on ollut hyviä pohdintoja myös siitä, miten nämä rahat tulevaisuudessa tulevat kohdentumaan ja jakautumaan, miten pidämme huolen hevostaloudesta tai siitä, kun urheilumainonta tulee kohdentumaan varmasti isolta osin tiettyihin huippu-urheilulajeihin. Se on tärkeä juttu, mutta samaan aikaan meidän pitää varmistaa myös ruohonjuuritason urheilun ja liikunnan rahoitusta.

No, iso kysymys on kanavointi ja pelihaitat -kysymys, mitä olette joutunut, ministeri Rantanen, omassa ministeriössänne pitkään pyörittämään. Toivotaan, että se tasapaino on nyt kohdallaan. Se kannattaa täällä talossa kertaalleen katsoa.

Loppuun kysyn tuon kysymyksen vielä tästä aikataulusta. Jos eduskunnassa tähän on mahdollisuus löytää vaikkapa vähän ripeämpi etenemis- ja voimaantuloaikataulu, niin sopiiko se teille, arvoisa ministeri?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

14.41 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! On hyvä tunnistaa tarve rahapelijärjestelmän uudistamiselle. Muutoksen valmisteluhan käynnistettiin tosiasiallisesti jo viime hallituskaudella, jolloin tehtiin esiselvitys rahapelijärjestelmän tulevaisuudesta.

On tärkeää, että uudessa rahapelijärjestelmää koskevassa lainsäädännössä huomioidaan erityisesti pelihaittojen torjunta, joka on keskeinen osa yhteiskunnallista vastuuta. Samalla meidän on huolehdittava siitä, että rahapeliuottojen jakaminen jatkuu järjestöjen ja yhteiskunnallisesti merkittävien kohteiden hyväksi.

Keskeinen kysymys on, miten tehdään järjestelmästä yhtä aikaa houkutteleva, jotta lisenssejä hankitaan ja kanavointiastetta nostetaan, mutta samalla sellainen, että pelaamisen haittoja hallitaan ja ennaltaehkäistään. Tämä uudistus voi antaa meille mahdollisuuden kehittää rahapelialaa entistä vastuullisemmaksi ja varmistaa, että pelaaminen tapahtuisi turvallisemmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelulle tässä vaiheessa varattu aika lähestyy loppuaan. — Annan vastauspuheenvuoron ministeri Rantaselle, noin kolme minuuttia, olkaa hyvä.

14.42 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Ensinnä haluan kiittää edustajia erinomaisesta keskustelusta tässä asiassa. Kuten tässä on todettu, niin totta tosiaan on niin, että on korkea aika uudistaa tätä järjestelmää, ja näin se on, että Veikkauksen mono-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

poli on murtunut, ja siinä mielessä meidän on hyvin tärkeää saada mahdollisimman paljon toimijoita tämän säännellyn pelaamisen piiriin.

Aloitan ensin tästä aikataulusta. Tätä aikataulua ei ole vetäisty niin kutsutusti hatusta, vaan näin iso uudistus tietysti vaatii sen ajan, että sinne saadaan kaikki tietojärjestelmät ja valvontajärjestelmät ja nämä asiat kuntoon. Siinä mielessä rohkenisin toivoa, että pitäytyisimme esityksessä esitetystä aikataulusta, koska siihen ei ole kovin pitkä aika, ja meidän viranomaisemmekin vaativat oman aikansa ennen kuin toimeenpanokyky tähän tulee, joten toivoisin, että ei lähdetä tätä hoputtamaan. Sitä on varmasti ja onkin tässä tämän valmistelun aikana katsottu, mikä on sellainen realistinen aikataulu, johon voidaan päästä ja jolloinka järjestelmä olisi valmis.

No, sitten ehkä tästä uudistuksesta yleisesti. Tämä totta tosiaan on meillä historiallinen uudistus, mutta niin kuin voimme havaita, kaikkea pelaamista ei ole kuitenkaan kerralla avattu. Eli kyllä tässä mennään step by step -mallilla, ja tämäkin on jo itsessään suuri. Siinä mielessä emme ole hypänneet kuitenkaan aivan syvään päätyyn avaamalla kerralla kaikkea.

Se, mitä totesin tuossa lähetepuheenvuorossani, on tämä seuranta. On tietysti aivan selvä, että kun me tullaan uuteen, näin isoon uudistukseen, vaikka tässä tullaankin pienin stepein, niin tämän lain seuranta on äärimmäisen tärkeää. Ehkä voi sanoa sen, että totta kai sitä pitää sitten korjata, jos havaitaan jotakin sellaista, mikä ei siellä toimi tai jos emme pääse niihin tavoitteisiin, mihin halutaan. Tästä on itse asiassa muistakin maista esimerkkejä, että kun iso uudistus tehdään, niin voi olla, että joudutaan sitten myöhemmin justeeramaan sitä uudistusta. Siihen täytyy tietenkin olla valmiina.

Tämän järjestelmän valvonta, mikä täällä on myös nostettu esiin, on äärimmäisen tärkeää, ja senpä takia tähän tarvitaan toimeenpanoaikaa, jotenka aikataulua ei kannata kauheasti kirittää täällä, jotta ehditään ottaa myöskin nämä valvontakysymykset esiin.

Pelihaitat, niin kuin täällä todettiin, koskettavat pääsääntöisesti varsin pientä joukkoa, mutta joka ikiselle, jota ne koskettavat, se on aikamoisen traaginen tilanne sekä hänelle itselleen mutta usein myös lähipiirille. Siinä mielessä erityisesti näiden haittojen torjunta ja tämän seuranta, mitä tälle väelle käy, tuleeko sinne esimerkiksi lisää, on äärimmäisen tärkeää myös tässä samalla, kun pyritään pitämään huolta siitä, että meille Suomeen kannattaa tulla hakemaan lisenssiä, jotta voidaan sitten tätä kanavointiastetta nostaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa muiden asiakohtien jälkeen.

Asian käsittely keskeytettiin kello 14.45.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 16.05.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 3 käsittelyä. — Keskustelu jatkuu. Edustaja Hänninen.

16.05 Juha Hänninen kok: Arvoisa rouva puhemies! Rahapelaaminen on muuttunut, enää ei mennä pelikoneelle huoltoasemalle tai kioskille. Pelaaminen tapahtuu kännykällä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

kotisohvalta kellonajasta riippumatta. Rajat ovat kadonneet, eikä sääntelyimme ole pysynyt mukana.

Nykyinen rahapelijärjestelmä, jossa Veikkauksella on yksinoikeus, ei enää vastaa todellisuutta. Merkittävä osa rahapelaamisesta tapahtuu nykyisen järjestelmämme ulkopuolella verkossa ulkomaisten toimijoiden alustoilla. Näistä peleistä ei makseta lisenssimaksuja tai veroja Suomeen. Näillä toimijoilla ei ole mitään vastuuta suomalaisten peliongelmissa.

Arvoisa rouva puhemies! Rahapelijärjestelmä kaipaa kipeästi uudistusta. Siksi hallituksen esitys uudeksi rahapelilainaksi on tervetullut ja tarpeellinen. Rahapeliin toimeenpano kytketään nyt selvästi luvanvaraiseen järjestelmään. Peliyhtiöiltä edellytetään lisenssiä, pelaaminen vaatii tunnistautumista. Tämän uudistuksen ytimessä on pelaajan suoja. Esityksessä otetaan käyttöön peliestot, tappiorajat ja pelikäyttäytymisen seuranta myös muille rahapelejä tarjoaville toimijoille. Näillä keinoilla ehkäistään peliongelmiä ja suojellaan erityisesti heitä, jotka ovat haavoittuvimmassa asemassa.

Arvoisa rouva puhemies! Pelihaitat ovat vakava yhteiskunnallinen ongelma. Pieni joukko pelaajista tuottaa suuren osan pelituloista mutta samalla myös suuren osan inhimillisestä kärsimyksestä. Meidän on otettava nämä haitat tosissamme. Veikkauksen yksinoikeus ei ole enää riittävä keino hallita näitä ongelmia.

Uusi rahapelilaki siirtää meidät yksinoikeusjärjestelmästä lisenssijärjestelmään, joka yhdistää vastuullisuuden ja markkinoiden valvonnan. Uudessa laissa asetetaan selkeät rajat kaikille toimijoille. Vaikka rahapeliin markkinointi ja näkyvyys tulevat lisääntymään palvelujen tarjoajien lisääntyessä, on meidän tehtävämme huolehtia myös valvonnan resursseista ja siitä, että mainonta ei päädy alaikäisten silmien eteen.

Arvoisa rouva puhemies! Kannatan esitystä ja pidän tärkeänä, että meillä on yhteinen, valvottu ja pelihaittoihin puuttuva järjestelmä. On meidän vastuullamme varmistaa, että rahapelaaminen ei enää tapahdu yhteiskunnan ulottumattomissa vaan sen valvonnassa. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Jukkola.

16.09 Janne Jukkola kok: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Rahapelaamisesta puhuttaessa puhumme ennen kaikkea ihmisistä. Puhumme heistä, joille pelaaminen ei ole viihdettä vaan huolta, velkaa ja henkistä taakkaa, niistä suomalaisista, jotka ovat jääneet yksin peliongelman kanssa, ja usein myös heidän läheisistään. Yhä useampi suomalainen kertoo, että itsellä tai perheessä on ollut ongelmia rahapelaamisen kanssa. Vakavimmat haitat syntyvät usein siellä, mihin yhteiskunnan suoja ei enää ulotu: ulkomaisilla nettipelisivustoilla, joihin nykyinen lainsäädäntö ei pysty kunnolla puuttumaan. Nykyinen järjestelmä ei siis enää riitä suojelemaan pelaajia. Pelaaminen on siirtynyt verkkoon, mutta valvonta ei ole pysynyt perässä. Siksi hallituksen esitys lisenssijärjestelmän käyttöönotosta on sekä ajankohdainen että vastuullinen ratkaisu, ja siitä haluan kiittää.

Arvoisa rouva puhemies! Tänään käsittelemme uutta rahapelijärjestelmää, ja haluan nostaa esiin sen ulottuvuuden, joka koskee suomalaisen urheilun rehellisyyttä ja turvallisuutta. Suomalainen urheilukulttuuri rakentuu reilun pelin periaatteelle, sille, että jokainen urheilija tai jokainen joukkue voi osallistua kilpailuun tasavertaisista lähtökohdista. Tämä ei ole vain urheilun sisäinen ihanne vaan kansallinen arvo. Luottamus, rehellisyys ja urheilun ilo ovat asioita, joita meidän tulee vaalia erityisesti nyt, kun rahapelimarkkinoita ollaan avaamassa kansainvälisille toimijoille. Meillä on jo nyt esimerkkejä siitä, miten vakava

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

uhka urheilumanipulaatio voi olla. Pesäpallon sopupelit ja jalkapallon epäselvät ottelut osoittavat, että tämä ei ole mikään hypoteettinen uhkakuva. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK on varoittanut tilanteesta aivan syystä. Kansainvälisten rahapeli-toimijoiden tulo markkinoille tuo mukanaan myös riskejä, joita ei voi ohittaa. Meidän on katsottava eteenpäin ja varmistettava, että myös sääntely pysyy tämän kehityksen mukana.

Arvoisa rouva puhemies! On tärkeää tunnustaa hallituksen hyvä työ siinä, että lasten ja nuorten liikuntaa ei enää rahoiteta peliongelmaisten häviöillä. Se on ollut tärkeä ja arvokas linjaus. Mutta samalla, kun korjaamme yhtä epäkohtaa, meidän on estettävä uuden syntyminen. Jos valvonta ei pysy mukana vedonlyöntimarkkinoiden avautuessa, riskinä on, että rikollisuus löytää tiensä suomalaisen urheilun sisälle, ja sen emme voi antaa tapahtua. SUEKin ehdotukset ovat mielestäni järkeviä ja vastuullisia. Me tarvitsemme lakiin tarkentuvan kirjauksen urheilupetoksesta, myös tiukemmat pelisäännöt vedonlyönnin kohteille, ja meidän on asetettava rahapeliyhtiöille velvoitteet tiedonvaihtoon ja selkeät pelimerkit tapahtumien raportointiin.

Olen saanut viestejä urheilun parissa toimivilta järjestöiltä, ja viesti on selvä: huoli on todellinen. Suomen Olympiakomitea, jalkapalloliitto ja monet muut ovat ilmaisseet tuken-
sa ennakoivalle lainsäädännölle, joka suojaa urheilua. Urheilun rehellisyys on asia, josta emme voi tinkiä. Se on arvokysymys mutta myös huoltovarmuutta ja kansallista eheyty-
mistä koskeva kysymys. Lapset ja nuoret ansaitsevat mahdollisuuden urheilla turvallisesti ilman vilppiä tai mitään pelkoa manipulaatiosta. Vedonlyöntimarkkinoiden vapautuminen ei saa tarkoittaa, että suomalainen urheilu altistuu rikolliselle toiminnalle. Nyt on aika tehdä ne lainsäädännölliset muutokset, jotka varmistavat, että Suomessa reilu peli on ja py-
syy. — Kiitos. [Mikko Lundén: Näin on!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Honkonen poissa, edustaja Skinnari pois-
sa. — Edustaja Polvinen.

16.14 Mikko Polvinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Haluaisin tuoda muutaman ajatuk-
sen nettikasinoista ja kansainvälisestä peliteollisuudesta. On tärkeää ymmärtää, missä mit-
taluokassa puhutaan ja miksi verotus on keskeinen tekijä tässä kilpailussa.

Tässä on muutama esimerkki alle kuuden prosentin verotusmaista pelin järjestämisessä:
Malta, Curaçao, Gibraltar, Mansaari. Näistä maista erityisesti Malta on hyvä esimerkki.
Sen peliala tuottaa jo yli kymmenen prosenttia maan bruttokansantuotteesta. Rahapeliyh-
tiöiden kautta Maltalle virtaa vuosittain miljardeja euroja, ja ala työllistää tuhansia ihmi-
siä. Vain lisenssimaksuja ja veroja kertyy Maltalle satoja miljoonia euroja joka vuosi.

Kun suomalainen peliyhtiö alkaa suunnittelemaan nettikasinoliiketoimintaa, se ei katso
kotikuntaa Suomesta vaan verotusta ja sääntelyä maailmalta. Tämä tarkoittaa, että osaami-
nen ja tuotot karkaavat Suomesta ulos. Siksi, kun Suomi nyt valmistautuu siirtymään li-
senssijärjestelmään, olisi viisasta katsoa tätä kokonaisuutta rohkeasti. Miksi emme loisi
houkuttelevaa veromallia alan yrityksille myös Suomeen? Voisimmeko esimerkiksi perus-
taa kokeilun tai erityisalueen, jossa verotus ja sääntely mahdollistaisivat alan kehityksen
kotimaassa?

Tässä yhteydessä Kajaanin kaupunki — tunnettu peliteollisuudesta, dataosaamisesta ja
Kainuun korkeakoulusta — voisi olla juuri oikea paikka. Koko Kainuun maakunnan brut-
tokansantuote on noin kolme miljardia euroa vuodessa, ja jos saisimme vain pienen osan
siitä volyyymista, joka tällä hetkellä pyörii Maltan kautta, puhutaan sadoista miljoonista. Se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

voisi tarkoittaa Kainuulle täysin uutta kasvualaa ja samalla toisi valtiolle lisää verotuloja ilman, että suomalaisten pelaaminen valuisi ulkomaille. Kyse ei ole pelkästään peliteollisuudesta vaan myös datataloudesta, ohjelmisto-osaamisesta ja kansainvälisestä liiketoiminnasta. Meillä on kaikki mahdollisuudet olla alalla muutakin kuin lisenssien maksaja. Tämä olisi elinvoiman kehittämistä Itä-Suomeen: yhdistetään verotus, osaaminen ja sijainti. Tässä yhteydessä olisi hyvä mahdollisuus tehdä Suomesta pelialalle houkutteleva vaihtoehto.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkinen, poissa. — Edustaja Mikkonen.

16.16 Anna-Kristiina Mikkonen sd: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi rahapelilaki sekä muutettavaksi kolmetoista lakia ja kumottavaksi kahden lain säännöksiä. Uudessa laissa säädettäisiin rahapelitoiminnasta ja sen valvonnasta. Rahapeliin toimeenpano olisi luvanvaraista.

Arvoisa puhemies! Kyse on historiallisesta uudistuksesta ja suuresta muutoksesta, jonka tarve on ilmeinen rahapelimarkkinoiden muutoksen ja digipelaamisen kasvun myötä. Tarve rahapelijärjestelmän uudistamiselle on ilmeinen. Muutoksen valmistelu käynnistettiin tosiasiaa jo viime hallituskaudella, jolloin tehtiin esiselvitys rahapelijärjestelmän tulevaisuudesta.

Nykyjärjestelmällä emme voi jatkaa. Yksinoikeusjärjestelmän markkinaosuus digitaalisessa rahapelaamisessa on lähellä 50 prosentin rajaa. Digitaalisen rahapelaamisen markkinalla toimivat yksinoikeusjärjestelmän ulkopuoliset yritykset saavat tällä hetkellä tuottoa ilman lisenssimaksuja, veroja tai vastuuta toiminnan aiheuttamista rahapeliongelmista. Ydinkysymys lieneekin se, miten tehdään järjestelmästä yhtä aikaa houkutteleva, jotta lisenssejä hankitaan ja kanavointiastetta nostetaan, mutta samalla sellainen, että pelaamisen haittoja hallitaan ja ennaltaehkäistään.

Hallitusohjelman kirjaus uudistuksesta on vastuullinen. Uudistuksen tavoitteena pitää olla pelaamisesta aiheutuvien terveydellisten, taloudellisten ja sosiaalisten haittojen ehkäisy ja vähentäminen sekä rahapelijärjestelmän kanavointiasteen parantaminen. Hallituksen esitys on käsiteltävä eduskunnassa huolella. Huomio kiinnittyy uudistuksen ja käsittelyn tiukkaan aikatauluun. Näin iso järjestelmän muutos ottaa aikaa ja vaatii resursseja. Kokonaisuuden on oltava tasapainossa. On edellytettävä, että sekä valvonnan että pelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen resurssit ovat riittävät. Uudistuksen vaikutuksia tulee seurata ja lainsäädäntöä kehittää edelleen tarvittaessa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lundén.

16.19 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on siis hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi. Suomen rahapelijärjestelmä on ollut jo pitkään yksinoikeusmalliin perustuva. Veikkauksella on ollut yksinoikeus rahapeliin järjestämiseen, ja tästä järjestelmästä on säädetty tarkasti arpajaislaissa. Tämän lain tavoitteena on ollut suojata pelaajia, estää väärinkäytöksiä ja ehkäistä pelaamiseen liittyviä taloudellisia sekä sosiaalisia haittoja.

On kuitenkin selvää, että aika ja toimintaympäristö ovat muuttuneet. Erityisesti netissä tapahtuva rahapelaamisen kasvu on johtanut tilanteeseen, jossa yksinoikeusjärjestelmä ei ole pystynyt täysin vastaamaan niihin haasteisiin, mitä meillä on tänä päivänä. Hallituksen arvioiden mukaan yli puolet digitaalisista rahapeleistä pelataan nykyisin yksinoikeusjär-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

jestelmän ulkopuolella. Tämä tarkoittaa siis sitä, että rahapelaamisesta aiheutuvat haitat jäävät osin tunnistamatta ja hallitsematta eikä ulkopuolisilta toimijoilta peritä lisenssimaksuja tai veroja.

Siksi Petteri Orpon hallitus on päättänyt uudistaa Suomen rahapelijärjestelmää siirtymällä lisenssimalliin viimeistään 1.1.2026. Tällä uudistuksella halutaan ennen kaikkea vähentää pelaamisesta aiheutuvia haittoja, parantaa alan valvontaa ja varmistaa se, että rahapelitoiminnasta saatavat tulot kanavoituvat vastuullisesti yhteiskunnan hyväksi. Uuden lisenssijärjestelmän piirissä olisivat online-kasinopelit ja online-vedonlyönti, kun taas Veikkaus Oy:n yksinoikeus säilyisi muilla sektoreilla. Tämä muutos mahdollistaa reilun ja valvotun kilpailun sekä varmistaa sen, että kaikki toimijat noudattavat jatkossa samoja sääntöjä.

Rahapelihaittojen torjunta on uudistuksen keskiössä. Valvontaan varataan riittävät resurssit, ja pelaajille tarjotaan mahdollisuus estää itsensä kaikista lisensoiduista palveluista yhdellä alustalla. Myös pelikoneiden sijoittelua tullaan tarkastelemaan, jotta ne olisivat valvotummassa ympäristössä.

Arvoisa rouva puhemies! Lisenssimalliin siirtyminen on suuri muutos, ja on selvää, että se vaatii huolellista selvitystyötä sekä yhteiskunnallisten vaikutusten arviointia. Tavoitteena on rakentaa rahapelijärjestelmä, joka on vastuullinen, tehokkaasti valvottu ja pystyy vastaamaan nykypäivän haasteisiin. Suomalaiset ovat pelanneet jo vuosia rahapelejä ja tulevat jatkossakin pelaamaan niitä, ja hyvä niin. Meidän on turvattava kuluttajien oikeudet ja ehkäistävä haittoja mutta samalla pidettävä huoli siitä, että rahapelitoiminnan tuotot hyödyttävät suomalaista yhteiskuntaa mahdollisimman tehokkaasti. Voisi kysyä, olemmeko jo kiristäneet Veikkauksen toimintamahdollisuuksia vuosien aikana äärimmilleen samalla, kun olemme antaneet ulkomaisten pelifirmojen mellastaa. Onneksi tähän on tulossa nyt muutos.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä laki on varmastikin hyvä ja tarpeellinen, mutta on pakko mainita näistä vuosien varrella tehdyistä toimenpiteistä pelihaittojen kitkemiseksi. Tahdon sanoa tämän faktan, vaikka ei varmaan pitäisi: pelihaitat ovat pienentyneet — se on erittäin hyvä juttu — mutta samalla ovat pienentyneet myös Veikkauksen tulouttamat tulot valtiolle. Tarkoitin siis sitä, että muutama vuosi sitten Veikkaus tuloutti noin miljardin per vuosi ja viime aikoina enää noin puolet siitä. Tiedän, että muun muassa pelikoneiden kohdalla puhutaan aina niiden haitoista, ja ne varmasti ovatkin osalle kuluttajista haitallisia, mutta tahtoisin puhua edelleen Veikkauksen tulouttamista summista valtiolle. Ne ovat olleet valtavia. Mielestäni paikkaavien satojen miljoonien eurojen löytäminen valtion kassaan on ollut haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Sitä ei voi kieltää kukaan. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

16.22 Mikko Polvinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Suomessa on pitkään totuttu siihen, että rahapeliautomaatteja löytyy lähes jokaisesta marketista, huoltoasemasta ja kioskista. Näitä koneita ei voi olla huomaamatta, ne ovat näkyvillä, arjessa läsnä ja helposti saatavissa. Mutta juuri tämä helppo saatavuus on ongelma. Peliautomaatit houkuttelevat erityisesti riskiryhmiä, ihmisiä, joilla on taipumusta ongelmapelaamiseen. Ne eivät sattumalta osu suoraan siihen kohtaan, missä ihminen on maksuvälinettä juuri käyttänyt päivittäisiin ostoksiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

Me tiedämme tutkimuksista, että mitä helpommin pelaaminen on saatavilla, sitä todennäköisemmin syntyy peliongelmiä. Siksi on perusteltua kysyä, miksi me yhä sallimme peliautomaatit kauppojen ja kioskien lähetyville ja käytäville. Miksi ne ovat näkyvästi esillä kaikkien silmien edessä, myös lasten? Ehkä Veikkauksen johdolla olisi tähän annettavaan jotain tyhjentävää vastausta.

Nyt tähän on aika tehdä muutos. Peliautomaatit tulisi siirtää valvottuihin tiloihin, tiloihin, joissa on ikärajavalvontahenkilöstö paikalla ja selkeä viesti siitä, että kyse ei ole satunnaisesta viihteestä vaan rahapeleistä, joihin liittyy riskejä. Tämä tarkoittaisi vastuullisuutta pelihaittojen ehkäisemiseksi. Tanskassa ja Norjassa on otettu käyttöön mallit, joissa automaatit ovat valvonnan piirissä. Myös Suomessa on kokeiltu tunnistamispakkoa. Mutta se ei yksin riitä, jos koneita on edelleen kaikkialla. Jos rahapelaaminen halutaan pitää hallinnassa ja jos haluamme suojella heikommassa asemassa olevia, meidän on siirrettävä automaatit pois arjen keskeltä. Tämä olisi konkreettinen, vaikuttava ja vastuullinen teko. Se ei vie keltään pelaamisen mahdollisuutta, mutta se rajaa sen tilaan, jossa riskeihin voidaan puuttua ja niitä ongelmia hallita. Arvoisa puhemies, olen kuullut ongelmapelaajilta usein viestin ja toiveen, voisiko tuolla nettikasinoilla olla yksi nappi, niin sanottu kill switch, millä voisi lopettaa kaiken pelaamisen ja estää sen. Tämä on se suurin toive, mitä ongelmapelaajilta tulee.

Arvoisa rouva puhemies! Kun nyt rahapelijärjestelmän uudistus ja lisenssijärjestelmä ovat valmistelussa, on tärkeää varmistaa, että huomioimme myös yksityiskohdat, jotka vaikuttavat valtion tuloihin ja ammattipelaajien tulevaisuuteen. Yksi tällainen yksityiskohta liittyy pokerinpelaajien ja muiden ammattipelaajien verokohteluun. Tällä hetkellä voitot ovat monissa tilanteissa verovapaita, jos peli tapahtuu Eta-alueen lisensoidulla alustalla. Tämä on ollut johdonmukainen linja, mutta nyt on tärkeää, että uudistuksessa ei synny tilannetta, jossa näitä voittoja aletaan jatkossa verottaa erikseen Suomeen lisensoiduilla alustoilla vain siksi, että kyseessä on ammattipelaaja. On vaarana, että pelaajat siirtävät toimintansa ulkomaille, jos verokohtelu kiristyy ja muuttuu epäselväksi.

Mielestäni on varmistettava, ettei Suomi menetä paitsi verotuloja myös osaamista ja koulutusta. Esimerkiksi jos yksi ammattipelaaja, joka tienaa satatuhatta euroa vuodessa, maksaa kotimaassa veroja, ostaa palveluja ja toimii täysin läpinäkyvästi, muuttaa ulkomaille, nämä hyödyt häviävät Suomesta usein pysyvästi. Kyse ei ole siitä, etteikö verotusta voisi olla, vaan siitä, että sen on oltava ennakoitavaa, selkeää ja oikeasuhtaista, kilpailukyistä Euroopan maiden keskuudessa. Meillä on nyt ainutlaatuinen tilaisuus rakentaa järjestelmä, joka huomioi myös uudet tulonlähteet ja digitaaliset alat ilman, että ihmisen tarvitsee lähteä Suomesta toteuttaakseen omaa ammattiaan.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen rahapelijärjestelmän uudistus on tarpeellinen, ja sen yhteydessä meidän on tärkeää tarkastella myös fyysisen kasinotoiminnan asemaa ja vaikutusta kotimaiseen matkailuun ja kulutukseen.

Tällä hetkellä Veikkauksen fyysinen kasinotoiminta ei enää houkuttele pelaajia samalla tavalla kuin ennen. Pelaamiseen ilmoittautuminen on byrokraattista, ja korttipeleihin osallistuminen on hankalaa. Esimerkiksi pokeriturnauksiin ei voi varata paikkoja joustavasti etukäteen, mikä karkottaa kotimaisia harrastajia ja etenkin ulkomaisia matkailijoita, jotka haluaisivat osallistua tapahtumiin lomiansa aikana.

Samalla vaikuttavimmat ja ammattimaisimmat pokeriturnaukset ovat siirtyneet Viroon. Pelaajat matkustavat sinne, ja heidän mukanaan valuvat myös hotelliöyt, ravintolakäynnit

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

ja paikallinen kulutus. Tämä on suoraa taloudellista menetystä Suomelle, ei pelkästään kasinotulojen muodossa vaan myös matkailun ja palveluiden näkökulmasta.

Lisäksi on syytä nostaa esiin alueellinen näkökulma. Kasinotoiminta Suomessa on tällä hetkellä alueellisesti eriarvoistavaa. Meillä on täysimittainen kasino vain Helsingissä — voisi kysyä, miksi näin. Miksi kasinoviihde ja -turnaukset ovat vain pääkaupunkiseutulaisten etuoikeus? Miksi peliturnauksia ei järjestettäisi ympäri Suomea?

Jos Suomi haluaa olla houkuttelevampi matkailukohde myös pelaajien ja tapahtumien kautta, meidän tulisi järjestää pokeriturnauksia ja muuta kasinoviihdettä ympäri maata. Tällainen toiminta tukisi aluetaloutta, lisäisi kotimaista kysyntää ja toisi maahan myös kansainvälisiä pelaajia ja matkailijoita. Kyse ei ole vain pelistä vaan siitä, kuinka houkuttelevaksi Suomi rakennetaan matkailun, tapahtumien ja elämysten kentässä. Jos emme tarjoa nykyaikaisia ja toimivia vaihtoehtoja, kilpailijamaat, kuten Viro, vievät tämän segmentin käytännössä kokonaan.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lundén.

16.28 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tahdon arvostamalleni edustajakollega Polviselle sanoa, vaikka ei ole mitään kytköksiä Veikkaukseen muuta kuin että käytän heidän palvelujaan aika paljon, näistä peliautomaateista vielä pari asiaa.

Raha-automaatteihin on tehty viime vuosina merkittäviä pelaamista rajoittavia, pelihaittoja ehkäiseviä ja vähentäviä toimia. Tällainen on muun muassa raha-automaattien vähentäminen. Vuonna 19 peliautomaatteja oli noin 18 000 kappaletta ja viime vuonna noin 8 500 kappaletta määrän vähentyessä edelleen myyntipaikkaverkoston supistumisen myötä.

Pakollinen tunnistautuminen, pakolliset päivä- ja kuukausikohtaiset tappiorajat, aukioloajat ruokakaupoissa, pelien näkyvyyden vähentäminen, uusi omatoimintamalli sekä pelipisteiden henkilöstön vuosittaiset vastuulliset koulutukset — eli Veikkaus on jo tehnyt todella hyviä toimenpiteitä näitten pelihaittojen kitkemiseksi, mutta totta kai yksikin peliongelmainen on liikaa. Mutta haluan vain sitä painottaa, että Veikkaus on tehnyt jo lainsäädännön mukaan — kiitos meidän kaikkien täällä — todella hyviä toimenpiteitä pelihaittojen kitkemiseksi. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

16.29 Mikko Polvinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Yhdyn edustajakollega Lundénin puheeseen siitä, että Veikkaus on vähentänyt peliautomaatteja, ja suunta on ollut hyvä, mutta haluan nostaa vielä yhden asian esille: Olin tuossa paikallisessa kioskissa käymässä, ja siellä oli muutamia ulkomaalaisia turisteja, ja he olivat ostamassa sieltä arpaa. Myyjä kertoi, että teidän täytyy rekisteröityä tähän järjestelmään, ja he sitten siinä englannin kielellä kysyivät, mitä järjestelmää tarkoitatte. Siinä oli tällainen Veikkauksen järjestely, että nettisivulta pitäisi tänne kirjautua, mutta ulkomaalaisilla ei ole siihen mahdollisuutta. Heistä oli kovin hauskuuttavaa, että he eivät ole missään maailmassa vielä törmänneet siihen tilanteeseen, että turistit eivät voisi ostaa arpoja. Minäkään en siinä tilanteessa voinut heitä auttaa, koska heille ei voi myöskään paikallinen ihminen tarjota arpoja, koska voittojen lunastaminen olisi ollut sitten käytännössä mahdotonta ja se olisi ollut myöskin laitonta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 29/2025 vp

Eli haluan tämän lainsäädäntövalmistelukeskustelun yhteydessä tuoda esille sen, että kansainvälisesti verrattuna Suomi ei ole kovin houkutteleva arpajaismaakaan, jos täällä eivät voi kansainväliset matkailijat edes ostaa arpoja. Sääntö-Suomi on iskenyt tässä asiassa vahvasti kyllä rupeliin. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lundén.

16.30 **Mikko Lundén ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustaja Polvinen vei melkein sanat suustani, mutta tahdon vain todeta kanssa sen, että joulunahan ostetaan paljon arpoja sukulaisille ja perheenjäsenille ja muille, mutta uskallan väittää/tiedän jonkin verran omasta kokemuksestani, että arpojen myynti on varmaan 90-prosenttisesti romahtanut, kiitos tämän tunnistautumisen. Olisi hienoa ostaa arpa vaikka edustaja Polviselle minun kortillani, mutta minä voitan satatuhatta euroa sitten siitä poies, niin että se on vähän fifty-sixty.

Siis nämä kaikki vaikuttavat siihen Veikkauksen tulokseen ynnä muuta, ja se on todella ikävää. En halua kehottaa ketään pelaamaan, mutta se just, että ulkomaalaiset turistit eivät voi ostaa arpoja eikä kukaan muukaan voi ostaa lahjaksi arpoja, koska sen ostajan pitää aina tunnistautua, on todella ollut merkittävä muutos Veikkauksen toiminnassa myynnillisesti. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan, valtiovarainvaliokunnan, maa- ja metsätalousvaliokunnan, sivistysvaliokunnan, sosiaali- ja terveysvaliokunnan ja talousvaliokunnan on annettava lausunto.